

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 113.

V Ljubljani, v petek 17. maja 1895.

Letnik XXIII.

VABILO

k

ljudskemu shodu,

kateraga priredi

„katol. pol. društvo za Dolenjsko“

v nedeljo, dne 26. t. m., popoldne ob 1/2 4. uri
v Kostanjevici.

Vspored:

1. Dr. J. Marinko: O pomenu našega društva za Dolenjsko.
2. Poslanec dr. I. Žitnik: O pomenu in važnosti volitev.
3. Slučajnosti.
3. Nabiranje novih udov za društvo.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Državni zbor.

Dunaj, 16. maja.

V proračunskem odseku je v torek dr. Menger poročal o poglavju „carina“.

Posl. Klun pri tej priliki spominja, da so že l. 1892 nasvetovali finančnemu ministru, da se glavni carinski urad I. razreda v Ljubljani premeni v višji carinski urad II. razreda. Pozneje se mu je nasvetovalo, da pomnoži osobje pri tem uradu. To drugo se je zgodilo, a carinski urad se ni premenil. Ta prememba je opravičena, kajti v Ljubljani je jedini carinski urad, kateremu se delo množi od leta do leta; dohodki tega urada znašajo toliko, kakor dohodki vseh carinskih uradov na Koroškem. Dalje so

vsa oblastva in uradi uvrščeni v VIII. činovni razred, le carinski urad je še vedno v IX. Finančno ministerstvo je odgovorilo, da sicer načelno ne nasprotuje nasvetovani premembi, a do sedaj se še ni odločilo za njo. Ker pa se za l. 1895 ta prememba ni postavila v proračun, zato iznova prosi vlado, da to stori vsaj za l. 1896.

Finančni minister omeni, da ne ugovarja nasvetovani premembi, da pa je treba preiskati, ali opraviča pri ljubljanskem carinskem uradu opravičujejo tako povišanje.

Pri poglavju „točarina“ omenjata poročevalca dr. Menger in posl. dr. Steinwender, da so male krème razmerno bolj obdačene, kakor velike. Pri tej priliki izjavlja finančni minister, da se bode prenosoval davek od žganja in pri tej priliki se bode vredila tudi točarina. Vlada namerava zvišati dohodke z davki od žganja, ter morda uvesti monopol. Jasneje se sedaj finančni minister ne more izjaviti v tem vprašanju, a če država vpetje žganjski monopol, bode jeden del večjih dohodkov prepustila deželam.

Proračunski odsek je že vsprejel načrt zakona o bosanskem posojilu v znesku 24 milijonov za podlago nadrobne razprave, istotako predlogo, da država prevzame lokalne železnice v zasadenih deželah.

V odseku za deželno brambo sproži poslanec Pfeifer misel, naj država obnovi vojašnico v Novem Mestu. Če se to zgodi, deželi kranjski ni treba razširiti brambovske vojašnice v Ljubljani.

Poslanec Pfeifer o davčni preosnovi.

II.

Dne 11. maja se posl. Pfeifer zopet oglašil v državnem zboru:

Vsakemu ljudskemu zastopniku v tukajšnji zbornici mora biti na tem, da se novi davek ne raztegne

na zemljišča malih posestnikov, marveč, da se oprosta dohodninskega davka. To zahtevo pa ovira sedaj § 156., ki predpisuje, da se ima obdačiti zemljišče po povprečnem čistem donesku zadnjih dveh ali treh let. In tako vlada z jedno roko podeljuje oprostitev, z drugo pa naklada še večja bremena; tega pa ne smemo nikakor odobriti.

Ako se že predlogu posl. Swobode ni hotelo pritrditi, da se vsaj oni posestniki oproste dohodninskega davka, katerih zemljišča ne donšajo več nego 250 gld. na leto in bolj skromnega se vendar že zahtevati ne more, mora se vendar ozirati na one ugodnosti, ki so normirane v § 160. in ki se ozirajo na slabe letine, dolgove itd.

Določba § 157. je res graje vredna, ker se pri določanju dohodninskega davka bolj milostno ozira na družinskega očeta, ki živi v divjem zakonu, kakor pa na oženjene. To nasprotuje vsakej morali in dolžnost naša je, da zavržemo jednake zahteve. V to svrhu naj bi se pri določanju dohodninskega davka oziralo na čisti dohodek vsacega posameznega družinskega člana, kar bi bilo vsekakor bolj pravično.

Dalje ne ugaja § 173. po katerem se razločujejo kraji z večjim in manjšim številom prebivalstva, ker niso živili in za vsakdanje življenje potrebne stvari v malih mestih nič cenejše, kakor pa v večjih, da, v mnogih slučajih je še ravno nasprotno.

Hrana, stanovanje, obleka in jednake stvari so večkrat v mestih veliko ceneje, nego na deželi. Kolikokrat občuti bolnik mej velikim in malim krajem. Kolikokrat se pripeti, da na deželi ni moč dobiti zdravnika in ako ga slednjič pripelje iz več ur oddaljenega mesta, je večkrat že prepozno; sploh ne more zdravnik bolnika tako pogosto obiskovati, kakor pa v večjih mestih, kjer je vsako uro pri rokah.

Kaj pa še le, ako pomislimo, kake neprijetnosti ima oče, ki hoče spraviti svojega sina do poštenega

LISTEK.

Trije starčki.

Pripovedka. Ruski spisal L. N. Tolstoj; prevel Ivan Cestimir.

„Kadar pa molite, nikar veliko ne govorite, kakor malikovalci, ker menijo, da bodo zaradi svojih veliko besedij uslišani.“

Mat. 6, 7.

Nadškof arhangeljski pluje na ladiji iz svoje stolice v Slavke. Na istej ladiji pluje tudi več romarjev k svetemu kraju. Ugoden vetrič pihlja, nebo je jasno, morje mirno. Izmej romarjev nekateri ležé, drugi obedujejo, tretji pa sedé v gruči in se pogovarjajo. Tudi nadškof gre na krov in hodi gori in doli. Pride do sprednjega konca ladije in vidi tamkaj zbrano gručo ljudij. Neki možiček kaže z roko na ono stran morja in nekaj pripoveduje, ljudje pak poslušajo. Nadškof obstane in gleda v ono stran, kamor možiček pokazuje; ker pa se solnce v morju blesti, ne opazi ničesar. Stopi bližje in posluša. Možiček opazi nadškofa, sname kapico in obmolkne. Tudi ljudje ga opazijo, snamejo kapice in se mu spoštljivo priklanjajo.

„Naj vas ne motim, bratje,“ spregovori nadškof. „Prišel sem poslušat, kar jim ti, dobri človek, pripoveduješ.“

„Baš nam je ribar pripovedoval o starčkih,“ dé neki kupec pogumneje.

„O kakih starčkih?“ vpraša nadškof, stopi na kraj krova in sede na klopico. „Pripoveduj tudi meni; poslušati te hočem. Kaj si pravil?“

„Gledite tamkaj-le majhen otok,“ pripoveduje možiček in pokaže na desno v daljavo. „Na le-tem otoku živé starčki; ondi se pokoré.“

„Kje je oni otok?“ vpraša nadškof.

„Blagovolite pogledati tjakaj-le, kamor kažem z roko. Vidite li oni obláček, ki se na levej strani kakor črta vzdiguje nad morjem?“

Nadškof gleda in gleda, voda se blesti vsled solnca, in ne opazi ničesar, dasiravno ima sicer dober vid.

„Ne vidim ničesar,“ pravi. „Kaki pa so le-ti starčki, ki živé na otoku?“

„Božji ljudje so,“ odgovori ribar. „Davno sem bil že čul o njih, da jih ni lahko videti, in glejte, prošlo leto sem jih videl na lastne oči.“

In vnovič pripoveduje ribar, kako da se je bil podal na ribji lov in kako da ga je zaneslo na ta otok, da niti vedel ni, kje da je. Ko v jutro hodi po obrežju, opazi kočico, v njej pa ugleda starčka, in kmalu potem prideta od nekoč še dva; nasitijo ga, posušé mu obleko in mu pomorejo popraviti čolnič.

„Kake postave pa so ti starčki?“ vpraša nadškof.

„Jeden je majhen, zgrbančen, zeló star, nosi starikasto suknjo, gotovo je star že nad sto let; siva brada mu je že pričela zeleniti, sam pa se smehlja in ima tako jasno lice kakor angelj iz nebes. Drugi je po rasti nekoliko večji, istotako sivec, v raztrganem kaftanu (suknji), nosi široko razčesano brado in je sila močan človek; moj čolnič je prevrnil kakor palico, tako da nisem imel niti časa pomagati mu pri tem; je istotako vesel. Tretji pa je visok človek, brada mu sega do kolen in je bela ko sneg, sam pa je mračnega pogleda, obrvi mu visé nad oči, ne nosi drugega obláčila, kakor neko ogrinjalo okoli pasu in ledij.“

„Kaj pa so govorili starčki s teboj?“ vpraša nadškof.

„Večinoma so molčé opravljali svoje delo in so se drug z drugim le malo pogovarjali. Pogleda li jeden drugega, ga le-ta že razume. Pričnem velikega spraševati, živé li že dolgo tukaj. Le-ta namrši obrvi, nekaj zagodrnja in se takoj razsrdi; mali starček pa ga prime za roko, se nasmehlja, in veliki umolkne. Stari mi reče samo: „Usmili se nas“ in se nasmehlja.“

Ko možiček tako pripoveduje, se ladija že bliža otokom.

kruha. Doma se ne more toliko izvežbati, k večjemu elementarni pouk mu podaja domača šola. Treba ga je torej poslati v oddaljeno mesto in koliki stroški teže potem že itak revnega očeta!

Poleg teh glavnih nadlog tarejo pa ubogega trpina mnoge druge težave, tako so stroški za poštno pošiljavo, reveži in berači, katero je treba podpirati itd.

Glede na te podatke predlagam, da se opuste omenjeni razločki, pač pa naj se bolj milostno ozira na uboge družinske očete, ki imajo preživiti obilne družine.

Po § 174. je sicer določevalni davčni komisiji dopuščeno, da oprošča k večjemu za tri stopinje davek v posebnega ozira vrednih slučajih, kakor pri dolgotrajnih boleznih itd. toda le v slučaju, ako letni dohodek ne presega 5000 gld.; ta določba dobi pa le tedaj veljavo, ako je komisija dolžna ozirati se na take položaje, in ne postopa, kakor se njej primerno dozdeva. Dokler se imamo boriti z vsakovrstnimi verskimi, narodnostnimi in političnimi boji, nam ne koristi § 174. prav nič, ako se ne izreče odločno omenjena ugodnost.

Odsek je določil svoto 5000 gld. letnega dohodka, pri katerem se smejo uporabljati ugodnosti polajševanja. Pri tem določevanju se je čutilo, da je gotovo nižji stan najbolj potreben olajšav. Ako se namreč pomisli, koliko truda in dela provzroča trgovcem in obrtnikom, predno jim je mogoče priti do letnega dohodka 1000 oziroma 2000 gld. in so vrhu tega obloženi z mnogovrstnimi in velikimi davki, tedaj si je lahko predstavljati, kako so ravno ti najbolj potrebni olajšav. Pravi se sicer, da se obdačuje le zemljišče in čisti dohodek obrta ali trgovine, v resnici se pa mora plačevati davek od trudapolnega dela, od skrbij in potu, s katerim oče preživlja svojo obitelj. In k temu bremenu se pridruži sedaj še novi dohodninski davek. Pri določevanju tega davka naj se vendar ne stavijo omenjeni trpini v jednako vrsto s kapitalisti.

Akcionar in kapitalist bodeta plačevala samo osebni dohodninski davek, brez vsakih doklad in družih davkov, ki tlačijo manj premožne, pri tem pa uživata svoje bogate obresti, tudi ako spita.

Paragraf 157. predpisuje, da se prišteva dohodek ali zaslužek žene k letnemu dohodku moža, in ta svota je potem podlaga davčni meri, brez ozira na skrb, ki jo gojita, da bi si prihranila kak krajcar za svoja stara leta. Ta dohodek je odločno z velikim trudapolnim delom pridobljen in pri takem se mora milostneje ravnati, kakor pa pri kapitalistih.

Glede na to bodem predlagal dostavek k § 172., da se pri dohodkih, ki si jih pridobi davkoplačevalec s trudom in skrbjo, do neke meje odmeri le polovica za isto svoto določenega davka.

K § 173. predlagam, da odpade prvi odstavek in se mesto tega postavi sledeče: „Ako ima pre-skrbovati družinski oče z letnim dohodkom pod 2000 gld. razun žene dva ali več družinskih članov, ki nimajo nikakega samostojnega dohodka, tedaj naj se pri določevanju dohodninskega davka za vsacega odtegne od čistega dohodka družinskega oskrbnika jedna dvajsetina.“

„Glejte, sedaj bodete lahko vse videli,“ reče kupec. „Vaša Prevzvišenost naj blagovoli ozreti se tje-kaj-le,“ mu pravi in pokazuje proti otoku.

Nadškof upira svoje oči v daljavo in zares ugleda črno črto — otok. Nadškof gleda in gleda, odide od prednjega konca ladije h krmilu, stopi h krmarju in ga vpraša: „Kako se zove otok, ki se tamkaj-le pokazuje?“

„A, ta-le, ta nima nobenega posebnega imena. Takih je mnogo tukaj.“

„Se-li zares — kakor govoré — tukaj pokoré oni staréki?“

„Da, pripovedujejo, Vaša Prevzvišenost; toda ne vedó, je li to res ali ne. Ribarji pravijo, da so jih videli.“

„Želel bi se ustaviti pri otoku in pogledati po starékih,“ reče nadškof. „Kako bi se moglo to zgoditi?“

„Z ladijo ni mogoče pristati k otoku,“ odgovori krmar. „Na čolnu je mogoče, toda treba je povprašati kapitana.“

Pozovejo kapitana.

„Rad bi obiskal le-te staréke,“ reče nadškof; „bi li bilo mogoče, dovesti me tje-kaj?“

Kapitan odgovori: „Mogoče bi bilo, mogoče,

Dalje predlagam, da se ima glasiti v § 174., alinea 1. stavek mesto: „Pri določevanju je komisiji dovoljeno“ — „Pri določevanju mora komisija“ ...

Ta dva predloga priporočam dobrohotnosti vis. zbornice.

Nasledki potresa.

Iz permanentnega odseka. Opazilo se je zadnji čas, da mnogi hišni gospodarji prav površno popravljajo svoja po potresu poškodovana poslopja, ne meneč se niti za uradni komisijski zapisnik (ki se vsakemu gospodarju dostavi), niti za določila stavbinskega reda za Ljubljano. Zatorej še jedenkrat naglašamo, da si morajo hišni gospodarji za vsako bistveno popravo na svojih poslopih izposlovati od magistrata stavbinsko dovoljenje, ker bi se sicer taka poprava eventualno morala ovreči in utegne vsled tega marsikoga zadeti občutna materialna škoda. Permanentni odsek sklenil je v sinočni svoji seji, naj mestni magistrat vse stavbinske mojstre pismeno opozori, da se imajo strogo ravnati po določilih stavbinskega reda in da so odgovorni za vsako delo, ki bi se izvršilo brez stavbinskega dovoljenja.

Komisijska pregledovanja poškodovanih poslopij so se včeraj dovršila in državni tehniki baviyo se sedaj le še s preračunanjem (približno) škode, ki jo je v mestnih (ljubljskih) poslopih prouzročil potres. Skupna svota te približne škode služila bode vladi za nadaljnjo ukrenitev glede podpore in brezobrestnega posojila. Podrobne proračune (stroške) oskrbeli si bodo gospodarji najlažje po dotičnih stavbenih mojstrih.

Zunanji državni tehniki (t. j. oni od minist. stavb. oddelka, nižjeavstr., graškega in inomostskega namestništva) poslové se jutri od Ljubljane in oblastev ter odpotujejo v nedeljo od tod. Kakor čujemo priredil se jim bode tem povodom skupen banket. — Po vsej pravici se jim sme in mora dati spričevalo, da so svoj nalog povsod in cel čas vršili vestno, točno ter nepristranski, in se vseskozi trudili ustreči, kar moč želi strank in posameznikov in zaslužili pri tem težavnem in nevarnem poslu zbog tega obilno hvalo.

Nadzorovanje izvršenih del pri poškodovanih hišah se je v torek pričelo in se kar moč hitro in natanko nadaljuje. Toda mestni magistrat obilici tega dela s temi malimi močmi ne bode mogel tako naglo nadaljevati, če si ali sam ne pridobi pomožnih moči ali pa mu ne da jih dež. vlada. Katastrofa je notranji posel itak znatno pomnožila, vsled tega bode treba merodajnim faktorjem vender le na to misliti, kako bi se občinski oblasti breme zlajšalo. Magistrat je sedaj že močno obložen z delom, in to se bode sedaj od dne do dne množilo!

Barake postavljajo se nadalje: v „Zvezdi“, Trnovem in pred Klavnico. Mestni magistrat da jih manj premožnim strankam sam postaviti, zatem pa prepusti za čas vporabe.

toda potrošili bi mnogo časa in — oprostite, da se drznem reči Vašej Prevzvišenosti — ne spleča se, obiskat jih. Čul sem pripovedovati, da staréki živé povsem kakor bebeci; ničesar ne razumejo in tudi ničesar ne morejo govoriti, kakor kake morske ribe.

„Želim jih videti,“ reče nadškof. „Poplačam vas za trud; popeljite me tje-kaj.“

Mornarji zasujejo jadra. Krmar obrne ladijo tako, da pluje proti otoku. Prinesó nadškofu stol na prednji konec ladije. Le-ta sede in se ozira proti otoku. Vsi potniki se zberó na prednjem koncu ladije: vse gleda proti otoku. Oni, ki imajo bistrejše oči, ugledajo že pečine na otoku in kažejo na kočico. Nekdo razločuje tudi že tri staréke. Kapitan prinese daljnogled, pogleda nanj, poda ga nadškofu in reče: „Da, zares, ondi na bregu, na desnej strani visoke skale stojé trije ljudje.“

Tudi nadškof pogleda na daljnogled, nameri na otok, in glej, tamkaj stojé trije staréki: jeden je visok, drugi malo manji, tretji pa povsem majhen; stojé na bregu in se držé za roke.

Kapitan stopi k nadškofu in dé: „Vaša Prevzvišenost; ladija ostane na tem mestu. Ako Vam je ljubo, blagovolite stopiti v čoln, mi pa ostanemo tukaj in se usidramo.“

(Konec alédi.)

Kateri deli mesta so po potresu najmanj poškodovani? Opazovalec, ki si je ogledal poškodovana poslopja zunaj in znotraj po mestu in okrožji, javlja nam, da so najmanj ozir. prav nič ali pa prav neznatno trpela poslopja tik vznožja ljubljanskega gradu, do Florjanske ulice in cesarja Jožefa trga, kolodvorski okraj krog Martinove ceste, ob novi tržaški cesti in levi breg Malega grabna (Opekarska in cesta v mestni log.) Z malo izjemo trpela so škodo skoro vsa poslopja na dimnikih, ki jih bode ali deloma podreti ali le dozidati. Najmanj hiš je bilo taci, katerih glavni zidovi niso bili zvezani, ki so imele slabe, široke oboke, in jednako število je onih, ki so iz neverjetno slabega materiala zidane. Pri taci razmerah — sodijo tehniki, je le čuda, da ni v Ljubljani se že pri prvih treh sunkih zrušil peti del hiš; to vse bi se bilo pa brezdvomno pripetilo, da sta se še dva prvim jednaka sunka ponovila isti dan!

C. kr. deželni zdravstveni svet se v tem kritičnem času, ko je zdravstveno vprašanje gotovo pereče, še enkrat ni sešel, da bi se posvetoval o položaju. Na Dunaju se brigajo za naše zdravstvene razmere, pri nas spi tisti faktor, ki bi moral biti osredje vsega deželnega in občinskega, kakor tudi državnega zdravstvenega delovanja, spanje pravičnega. Gotovo bi ne bilo odveč, ako bi se gospodje zdramili in dali kaj od sebe slišati. Če je predsednik zdravstvenega sveta bolan, ima podpredsednik dolžnost opravljati njegove agenda.

Šent Jakobska cerkev. Oder okoli desnega, najbolj poškodovanega zvonika je razun zadnje etaže dodelan. Vsakdo občuduje zares solidno delo, katero izvršuje dunajska „Unionbaugesellschaft“ večino s češkimi delavci. Včeraj so vzeli 2 manjša, danes 2 večja zvonova iz stolpa, katerega so zvezali z močnimi vezmi, tako da se ni bati nikake nesreče.

Komisije so dalje določile, da se morajo podreti: Fr. Doberleta hiša št. 3 v Kolezijskih ulicah; mestna hiša na Emonski cesti št. 19, in prvo nadstropje mestne hiše v Gradaških ulicah št. 22.

Pomožnega odbora za Ljubljano in okolico 9. izkaz o denarnih darovih broji zopet 2028 gld., s prejšnjimi prispevki vkupe 32.869 gld. 10 kr.; skupna svota darov znaša do današnjega dne 34.897 gld. 10 kr.

Cehi za Ljubljano. V dan pred praznikom sv. Janeza Nepomškega, deželnega varuha Češke, priobčili so vsi češki listi iz Ljubljane istim poslani „Poziv“ pomožnega odbora za Ljubljano in okolico.

Darila vsled potresa.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so nadalje sledeča darila: Mestna občina Budapest 1000 gld.; gospod Vaso Petričič, veliki trgovec in predsednik mestne branilnice v Ljubljani, kot tretjo zbirko 643 gld. 10 kr.; okrajni odbor v Neveklovu na Češkem 50 gld.; uredništvo časopisa „Neues Wiener Tagblatt“ nadaljnjo zbirko 105 gld.; tvrdka Gričar in Mejač v Ljubljani: za tvrdko Brod in Gut-mayer v Bielitzu 15 gld., za tvrdko M. Magnus v Elberfeldu 6 gld.; Dunajski tvrdki Mayer & Moller 10 gld., Roesemann & Kühnemann 5 gld. — obe po gosp. Zupančiču v Ljubljani; deželni dacarji davčnega okraja Idrija 5 gld.; č. gospod P. Placidus Kainbacher, župnik v St. Jurji v Labodski dolini, v cerkvi nabranih 5 gld. 17 kr.; gospod Ivan Apat, veleposestnik na Vranskem 5 gld.; omizje v gostilni „pri litru“ na Bledu 2 gld.

Darila ljubljanskemu pomožnemu odboru za Ljubljano in okolico.

VII. izkaz.

Gg.: Rohr & Bugarsky v Szegedinu, 5 gld.; Emilio Bouillon v Trstu, 10 gld.; Cirillo Cattich v Zadru, 10 gld.; R. Guseotti & Ozzola v Parmi, 5 gld.; S. Mangold v Budimpešti, 5 gld.; praška strojska akcijska družba v Pragi, 50 gld.; Matija Šmid v Podgorjah, 2 gld.; ravnateljstvo občinske branilnice v Avši, 25 gld.; Lisačka Vjeresionska banka v Siseku, 20 gld.; F. C. Malek na Dunaju, 10 gld.; Matija Meditz v South Oil-City Pa, 4 gld.; deželna akcijska družba sladkornih tovarov v Mor. Novemestu, 25 gld.; mestni magistrat v Klausenu, 25 gld.; duška družba sladkornih tovarov v Duheevu, 100 gld.; neimenovan v Libenavi, 50

gld.; Feschheimer & Comp. v Nürnbergu, 25 gld.; B. Fischl in sinovi na Dunaju, 20 gld.; Bogdan Schrecker na Dunaju, 30 gld.; po I. Mateusche v Trstu nabranih 157 gld. 12 kr.; Peter Schleimer v Ljubljani, 100 gld.; Josip Meller v Trstu, 5 gld.; Ernest Rapp v Trstu, 20 gld.; Hoffmann Schröffer & Comp. v Trstu, 50 gld.; kmetinski zavod v Pečuhu, 10 gld.; A. Perutz v Trstu, 10 gld.; Mih. Duldor & Lustig na Dunaju, 20 gld.; Matija Grubauer v Lincu, 50 gld.; A & M Beschorner na Dunaju po Fr. Doberletu, 100 gld.; Ivan Ovin v Kranju, 5 gld.; Lundenburška hranilnica 25 gld.; Ausiška hranilnica 20 gld.; uredništvo „Prager Abendblatt“ 11 gld. 50 kr.; rudokopna akcijska družba v Lipšici, 20 gld.; okrajna hranilnica v Kirchbachu, 25 gld.; hebska hranilnica, 100 gld.; akcijska tovarna v Peškach, 10 gld.; Schornburg & Stegemann v Tešnu, 5 gld.; Neža Hilbrecht 30 mark = 17 gld. 90 gld.; ogrsko-franc. zavarovalna družba v Gradeu, 50 gld.; Viljem Miserovski v Gradeu, 5 gld.; Hugon Gerbers na Dunaju, 1 gld.; Edvard Greiner na Dunaju, 2 gld.; Rihard Isler na Dunaju, 2 gld.; Terezija Ebner 10 gld.; Kleinmayr & Bamberg 7. zbirka 614 gld. 62 kr. Skupaj 1877 gld. 14 kr., s čim izkazano svoto 28.899 gld. 49 kr., skupna svota 30.776 gld. 63 kr.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. maja.

Dunajski mestni zastop zanimlje sedaj, smemo reči, ves omikani svet, kajti vse strmi, da so delavni antisemitje v kratkih letih zlomili nadvlado od vseh strani podpranega židovskega liberalizma. Liberalni listi se tolažijo, da so dr. Luegerja speljali v past, v kateri ga zaduše. To je gotovo, da mu lahko delajo velike sitnosti, to pa le do prihodnjih volitev, pri katerih najbrže antisemitje dobé večino. Če pa vlada izroči občinske posle vladnemu komisarju, bode to zasluga samovoljnih liberalcev, ki manjšini niso hoteli dovoliti nobenega vpliva na mestno upravo. Antisemitje morajo sedaj biti na svojem mestu, kajti liberalci bodo napeli vse sile, da dr. Luegerja storé nemogočega. A neko prednost imajo antisemitje: občinstvo je v večini z njimi. Kakor se je prej veselilo, kadar so Lueger in tovariši „zafkavali“ liberalce v mestnem zboru, tako se bode sedaj z njimi jezilo pri občinskih sejah. Radovedni smo, kakor se stvar razplete. Liberalci bodo obdržali še najmanj deset mandatov v mestnem svetu kot kontrolo. Dr. Lueger se je v sredo kot podžupan predstavil ministerskemu predsedniku in ces. namestniku.

Receptija židov v ogerski gosposki zbornici. Ker so bili mnogi magnati že utrjeni, zahtevali so v sredo, da se obravnava odloži, toda predsednik tega ne dovoli in tako je prišlo do jednakega števila glasov pri glasovanju, da se preide v nadrobno razpravo. Predsednik je s svojim glasom odločil za prehod. Isto razmerje glasov je bilo pri glasovanju o 1. paragrafu, ki je bil sprejet. Ta paragraf določa, da je židovska vera enakopravna z drugimi. Po glasovanju se vrne nekaj magnatov in grof Zichy zahteva nasprotno glasovanje, toda predsednik odgovori: „Paragraf 1. je obveljal.“ Drugi paragraf vreja prestop od krščanstva k židovstvu in nasprotno. Grof Zichy nasvetuje, da se črta ta paragraf, ker nasprotuje dogmi katoliške cerkve. Naučni minister odgovarja, da cerkvene dogme ne smejo ovirati pravnave medverskih razmer; krščanska ljubezen zahteva, da se dovoli prestop k židovstvu. Potemtakem je vera kakor obleka, ki se vsak dan lahko zamenja z drugo. Pri glasovanju je bil ta paragraf s 105 proti 94 glasovom odklonjen. Zopet hud udarec za Banffyja in njegove patrone.

Socijalisti v Italiji. Socijalistična stranka italijanska bode pri prihodnjih zborničnih volitvah, katere bodo 26. t. m., tako liberalcem, kakor konservativcem delala veliko preglavico. Stranka je v Italiji še takorekoč v povojih, vendar ima še ne le po mestih, temveč tudi po deželi veliko privržencev. Res, da večina delavcev še nima volilne pravice, toda dobili jo bodo, kajti že sedaj se hrabro bojuje zanjo. Liberalna in konservativna stranka pa dosedaj še niste kar nič pripravljene na odpor. Crispi misli, da bode socijaliste samo s surovo silo premagal. Kakor

znano, je vlada vsa socijalistična društva razgnala, toda stranka je s tem le pridobila. Vsa velika množica tistih, katere tlačijo neznosni davki, katere stiska krivična justica, stoji v vrstah socijalistov. Tako so tedaj postavili nič manj nego 130 kandidatov. Dobro sicer vedo, da bodo na mnogih krajih propadli — toda zvedeti hočejo, kako močna je njihova vojska. — Da bo Italija kmalu plen socijalistov — je le še vprašanje časa. Socijalistično gibanje, katero so liberalni mogočnjaki sami zanetili, sedaj hitro narašča in bode kmalu silnejše, nego v drugih evropskih državah. — Ista Italija, katera se je zlobno otrsela jarma papeževga, prišla bode kmalo pod neznosni in neusmiljeni socijalistični jarem.

Angleška zgornja zbornica. Člani te zbornice po sedanjih postavi niso mogli prestopiti v spodnjo zbornico, ako prav bi bili mnogi radi, ker jim podaja poslednja širši delokrog, nego zgornja zbornica. V enakem položaju se nahaja sedaj tudi Lord Wohner. Vsled tega je predlagal v spodnji zbornici, da se odpravi ta postava, na kar mu je pa Harcourt dokazoval, da to ne more biti. Vendar se pa v kratkem skliče posebna komisija, ki bo pretehtovala to vprašanje.

Japonska vlada se je na prigovarjanje Rusije, katero sta tudi Francija in Nemčija podpirali, odrekla vsem posestvom na azijski celini. S tem je Rusiji precej ustreženo, vendar pa še ni popolno zadovoljna ter si bo prizadevala, da si pridobi še večjih koristi. Omenjene tri zaveznice pa tudi niso samo s tem zadovoljne, da Japonci odzovejo svoje posadke v Port Arthur in Wei-hai-wei, temveč jih tudi silijo, da izpraznijo Koreo. Da pa Japan ni voljan ugoditi tem zahtevam, je samo po sebi umevno, kajti kdo mu je porok, da mu Kitajci plačajo vojno odškodnino. Sicer so se zavezale gorenje tri države, da prevzemo poročstvo, toda ko bi Kitajci ne hoteli plačati, bi tudi poročstvo prav gotovo nič ne koristilo in Japonci bi se bili borili kar zastopni.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. maja.

(Milost. knezoškof lavantinski) dr. Napotnik so toliko okrevali, da so preteklo nedeljo darovali sveto mašo v domači kapelici.

(Šole v Ljubljani.) Včeraj je kranjski deželni šolski svet imel sejo, pri kateri so bili navzoči tudi ravnatelji gimnazij, realke in učiteljišča. Sklenili so, predlagati naučnemu ministerstvu, da se maturantje višje gimnazije, realke, moškega in ženskega učiteljišča skličejo k zrelostnim izpitom. Čas izpitov se bode določil, ko ministerstvo potrdi ta sklep. Nadalje je deželni šolski svet sklenil, da se ostali učenci klasifikujejo na podlagi dosedanjih vspehov; učenci z ugodnim vspehom dobé spričevala, oni s slabim vspehom bodo od 15. do 30. julija delali skušnje. Učence vseh ljudskih šol bodo sklicali, ker so večinom iz Ljubljane. Učence onih razredov, katerih učne sobe so poškodovane, bodo namestili v nepoškodovanih prostorih realke in vadic.

(Duhovniške izpremembe v ljubljanski škofiji.) Za župnijo Banjaloko je prezentovan gospod Ivan Zupančič, župnik na Topli Rebi; za župnijo Studence pa ondotni kapelan gospod Ferdinand Čekal. — Župnija Dobrič se je izločila iz trebanjske dekanije in priklopila žužemberski.

(Za Ljubljano) je češki veliki priporat malteškega reda daroval 2000 gld.

(Isterske volitve.) Kakor se nam brzojavno poroča, sta v vološkem okraju izvoljena skoraj soglasno Slavoj Jenko in M. Mandić; v koperskem okraju je od 90 volilnih mož prišlo na volišče 75, dekan Kompare in dr. M. Trinajstič sta bila izvoljena soglasno; v pazinskem okraju sta bila soglasno izvoljena dr. Laginja in dr. Dinko Trinajstič. S Krka nam doslej ni došlo nobeno poročilo, a gotovo sta zmagala oba hrvatska kandidata.

(Novinci tukajšnje vojaške posadke) bodo v nedeljo 19. maja dopoludne ob 9. uri po sv. maši in propovedi prisegli vojaško zvestobo.

(Kočevske novice.) Poroča se nam: Obesil se je grobar Alojzij Prenner preteklo nedeljo 12. maja ob 6. uri popoldne v Kočevju pod streho svojega

stanovišča. Vzrok: neredne družinske razmere. — Treščilo je v torek 14. maja trikrat v Kočevsko podružnico Lienfeld. Škode nobene. Ravno isti dan je pa ubila strela vola posestnika Eppicha iz Lienfelda na paši. Sploh pri nas letos ljudje pričakujejo viharno poletje. Treska in hudega vremena reši nas o Gospod! — Potres v Kočevju ni povzročil nikake škode. Kljub temu je bila cerkev vsled ljubljanskega potresa 14 dni zaprta. — Sirotišče v Kočevju se je blagoslovilo letos 18. aprila. Doslej so sem došle 3 sestre in 2 postrežnici.

(Dr. Jos. Gobanc), c. kr. dež. šolski nadzornik in posebni „prijatelj“ ter ljubljeneč koroških Slovencev praznuje dné 28. junija petindvajsetletnico, odkar deluje kot šolski nadzornik v Celovcu in tako posebej „osrečuje“ kor. Slovence! Liberalci bodo gotovo prav hrupno slavili svojega mogočnega zaščitnika, učitelji se mu bodo prilizevali, gotovo pa spominjali tudi Slovenci, seve — po svojem!

(Sneg in mraz.) Z dežele se nam poroča, da je včeraj palo po hribih in gričih nad dva palca na debelo snega, temperatura se je znižala in nastopil je po višje ležečih krajih prav občuten mraz, kakor meseca novembra ali februarja. Ljudje se boje za polje in sadno drevje. Po nekodih je sneg tudi drevju obilo škodoval.

(V lekarnah) se predlože večkrat recepti taci zdravnikov, ki niso za prakso v Ljubljani upravičeni. Toda od lekarnarjev se ne more zahtevati, da bi ti poznali vse take zdravnike. Zatoraj bi ne bilo odveč, ako bi vsako leto lekarnarjem izročil mestni magistrat imenik vseh za prakso upravičenih zdravnikov v Ljubljani, kakor je to tudi po drugih mestih v navadi. S tem bi se marsikateri neprimlik prišlo v okom.

(Iz Celovca) dné 16. maja: Koroški kolesarji so včeraj z običajnim šumcem „blagoslavljali“ nevo zastavo koroške kolesarske zveze. — Za okr. glavarja v Smohoru je imenovan ministerijalni tajnik van Göthen na Dunaju. — Posl. Rainer bode poročal prihodnjo soboto dné 18. t. m. pri shodu „Communal-Vereina“ o „svojem“ delovanju v državnem zboru. — Društvo koroških vojaških veterancev v Celovcu obhaja dné 28. in 29. junija slovesno petindvajsetletnico svojega obstanka.

(Žepni vozni red) veljaven od 1. maja do 1. oktobra priložile so nekatere domače tvrdke današnji številki Slovenca. Pri naročilih blagovilijo naj upoštevati te tvrdke cenj. naši naročniki in čitatelji.

(Sneg.) Od koroške štajerske meje, dne 16. t. m.: Včeraj krasen topel dan, drevje v polnem cvetju — danes krije vse gosta snežna odeja. Huda je bila letošnja zima, huda, kakor je ne pomnijo najstarejši ljudje! In še se ni poslovalo! Danes v jutro je hudo grmelo in bliskalo, proti 8. uri pa začel padati debel sneg, kakor bi bili ob Božiču, ne pa blizu Binkoštim! Na gorovju je snega do kolen, pa tudi v dolu je potlačil vse, lepo žito in travo, zlasti pa drevje, ki je že vse ozelenelo ter bilo v najlepšem cvetu! V največjih skrbéh zdihuje kmet: Kaj bode še?

(Prve črešnje) so danes prišle na ljubljanski trg.

Telegrami.

Dunaj, 17. maja. Presvetli cesar je deželnemu predsedniku baronu Heinu podelil red železne krone druge vrste.

Dunaj, 17. maja. Shod krščanske stranke na Dunaju se je včeraj v glasbenih društvenih prostorih izvršil velesijajno. Govorniki Lueger, Pattai, Liechtenstein in Gessmann so očarali poslušalce s svojimi govori. V natislenih prostorih je bilo nad 6000 udeležencev. Namen shoda, pokazati krščansko lice Dunaja, se je po govornikih, govorih in udeležencih popolno dosegel.

Dunaj, 17. maja. Naslednik Kalnokyjev je po predlogu Kalnokyja imenovan grof Algenor Goluchowsky. Uradno imenovanje sledi.

Dunaj, 17. maja. Dijaška društva v Lvovu in Krakovem so poslala poljskemu klubu na Dunaj prošnjo, naj glasujejo njegovi člani za ustanovitev slovenske celjske gimnazije. Govori se, da bo vlada imela večino 20 glasov za to budgetno točko, ker bo poljski klub v celoti zanjo glasoval.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Dunaj, 16. maja. Cesar je vsprejel da des ministerskega predsednika barona Banffyja in ministra Josika v skupni avdijenci. Banffy se vrne zvečer v Budimpešto.

Dunaj, 16. maja. O odpovedi ministra Kalnokyja piše posebna izdaja „Fremdenblatta“: „Grof Kalnoky je uložil svojo prošnjo za odstop, predno je dospel ministerski predsednik na Dunaj in že včeraj je odobril, kakor smo zvedeli, cesar njegovo prošnjo. Lahko je umevno, da so ga napotila zadnja budimpeštanska poročila glede odpoklica nuncijske Agliardija, ki so se vtikala v notranji delokrog ministra zunanjih del, da je naprosil cesarja, da ga odpusti od službe.

Dunaj, 16. maja. Potrjuje se, da je minister unanijih stvari grof Kalnoky v drugič vložil prošnjo za odstop in da jo je cesar vsprejel.

Praga, 16. maja. Predsedstvu etnografske razstave je došla iz kabinetne pisarne brzojavka, v kateri se cesar zahvaljuje za izkazano mu čast pri otvoritvi razstave.

Budimpešta, 16. maja. Finančni minister je predložil načrt zakona, vsled katerega bi se ustanovila razredna loterija, katere čisti dohodek v znesku 2 milijonov bi pokrila stroške za deželno razstavo.

Rim, 16. maja. Sonino je priredil svojim volilcem velik banket. V svojem govoru je omenjal slabo finančno stanje v Italiji ter je poudarjal, da se to zamore zboljšati, ako obdrži Crispi vladno načelstvo. Dalje je priporočal, da se je treba strogo ravnati po njegovih nasvetih. Troški za mornarstvo se morajo v budgetu za 9 milijonov zmanjšati.

Bern, 16. maja. Iz vseh delov Švice se poroča, da se je temperatura zelo spremenila. Radi obilnega snega je promet na več krajih ustavljen.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
16. 7. u. jut.	717.9	10.4	zm. zap.	oblačno	57.0
3. u. pop.	721.1	2.3	sl. svzh.	"	dež
9. u. zveč.	720.2	3.5	sl. vzhl.	"	sneg
Srednja temperatura 5.4 za 8.9° pod normalom.					

Vpis tvrdke.

Pri e. kr. deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani vpisana je v združnem registru tvrdka: „Posojilnica in hranilnica v Črnem Vrhu nad Idrijo, zadruga z neomejeno zavezo.“ Zadruga se opira na pismena pravila z dne 31. marca 1895, ima svoj sedež v Črnem Vrhu nad Idrijo in namen pomagati svojim udom v pravnem in gmojnem oziru. V to svrhu bode zadruga: a) posojevala svojim udom denarja, potrebnega za njihovo poslovanje in gospodarstvo, če bodo posojila vredni in se jim bode moglo zaupati; b) prejema denar (hranilne vloge) na obresti; c) priskrbovala

si, ako bi hranilne vloge ne zadostovale, s svojim združnim kreditom potrebnih denarnih sredstev; d) pospeševala in podpirala s svojim dobičkom gospodarske zadruge in gospodarska podjetja v širnovrški občini. Načelstvo obstoji iz načelnika in iz štirih odbornikov, katere izvoli zbor za tri leta. Tačasni udje načelstva so: Načelnik Janez Hladnik, vikar v Črnem Vrhu; njegov namestnik Gašpar Rudolf, posestnik v Lomeh št. 17, odbornik in blagajnik Ivan Vidmar, trgovec v Črnem Vrhu št. 21; odbornik Matevž Lampe, posestnik v Črnem Vrhu št. 38; odbornik Jože Kavčič, posestnik v Zadlogu št. 11.

Zahvala.

Vsem onim, ki so se spominjali našega ljubljene-
nega pokojnega sina, oziroma brata

Mirko Guštin-a

bivšega dijak IV. gimn. razreda

v njega dolgotrajni bolezn, dalje vsem istim, ki so nam izražali svoje sožalje ob priliki njega prezgodnje smrti in ga tako mnogobrojno spemili k večnemu počitku; vsem, ki so položili na krsto prekrasne vence, zlasti rodbini Tomšič-ovi in Gratzar-jevi; nadalje gg. učiteljskemu ljubljanskega zavoda za ginljive žalostinke, iskreno na tem mestu najsrčnejšo zahvalo

Žalujoča rodbina Guštin-ova.

V Tfebnjem, dne 16. maja 1895.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,

želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.

Prospekti zastoj in franko.

Raba tega v zamašek
vžganega znamenja in ru-
deče orelske etikete se
priporoča kot varstvo proti
pogostim ponaredbam

Mattonija Giesshübler kisla voda.

6 20

Ivan Jax

LJUB LJANI na Dunajski cesti št. 13
v Tavčarjevi hiši.

Tovarniška zaloga

552 50-31 vsakovrstnih

šivalnih strojev, byciklov,
tryciklov,
veločipedov itd.

Geniki zastoj in franko.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet

ali
cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odlično najboljšo mazilo zoper trganje po
udih, bolečine v rokah, nogah, v
križu ter v živcih, otrpnele ude in
kite itd.

Dobiva se pri 566 29

Ubaldu pl. Trnkóczyju

lekarnarju v Ljubljani.

Posilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Pozor!

Svarilo!

Varujte se,

da ne bote opeharjeni pri
nakupu sladne kave. Dobí-
kaželjni ljudje še vedno ponar-
ejajo Kathreinerjevo kavo,
zato ne jemljite drugih ko bele
izvirne zavoje z napisom
„Kathreiner“.

Kathreiner-Kneippovasiladna
kava je edina zdrava in
okusna primes k bobovi kavi,
natorni pridelek v celih zrnih;
vsaka škodljiva primes je
izključena.

317 10-1

Leopold Tratnik

prej M. Schreiner,

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstoj-
nikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljšo urejeno delavnico
za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro na-
tančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v
raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naroč-
nikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad
vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posrebr-
i in poniklja po najnižji ceni. 661 52-20

Krasno in umetno izvršene predmete imam v za-
logi na Sv. Petra cesti št. 23, katere naj si blago-
volijo prečast. gospodje prilično ogledati.

Različne rastline, korenine,

166 20 lubje in semena kupuje

Adolf Hauptmann v Ljubljani, Sv.
Petra cesta 41.

Na prodaj so:

Stara okna, vrata, stropi
in sploh k zidanju hiše spa-
dajoče stvari.

Vrč se zvé na Sv. Petra cesti šte. 6.

312 3-3

Dunajska borza.

Dne 17. maja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 45 „
Avstrijska zlata rent 4%	123 „ 30 „
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	101 „ 55 „
Ogerska zlata rent 4%	122 „ 90 „
Ogerska krona rent 4%, 200 kron	99 „ 22 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1074 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	400 „ 10 „
London vista	123 „ — „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „ 60 „
20 mark	11 „ 92 „
20 frankov (napoleonador)	9 „ 67 „
Italijanski bankovci	46 „ 05 „
C. kr. cekini	5 „ 72 „

Dne 18. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 „ 25 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	203 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 60 „
Tisne srečke 4%, 100 gld.	149 „ 60 „
Dunavske vravnave srečke 5%	132 „ 25 „
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109 „ 25 „
Posojilo goriškega mesta	111 „ 25 „
4% kranjsko deželno posojilo	99 „ 25 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 90 „
Prioritetne obveznice državne železnice	223 „ 50 „
„ „ južne železnice 3%	170 „ 85 „
„ „ južne železnice 5%	133 „ — „
„ „ dolenskih železnice 4%	98 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 „ — „
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 50 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	21 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	71 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	73 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	54 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	172 „ 80 „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. st. v.	3640 „ — „
Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.	569 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 „ 60 „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	83 „ 75 „
Montanska družba avstr. plan.	85 „ 80 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 „ — „
Papirnih rubljev 100	131 „ 37 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanju
najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarniška delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosogo kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.